

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. In quæstione efficaci reprobationis à gloria reprobī de facto conclusio
prima.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

Secundo decretum hoc permissum peccati, ac subinde signum illud tertium (quod illi decreto concipiendo insitit) ex doctrina Scoti eiusdem impugnatur. Docet enim ex duabus negotiationibus diuinitum decretorum erga gloriam & gratiam efficacem reprobi cuiusque quas in primo, & secundo signo posuit præiudici à Deo lapsum reprobi perseveranter: ergo aut illud tertium signum negatio gratiæ efficacis absoluta supponitur futura: ea enim non supposita nequit lapsus absolute, & permanenter futurus esse, ac præiudici. Inde infero vltius: ergo nequit à Deo concipi postertus natura decretum permissum peccati pro signo tertio; probatur consequentia. Omne decretum de obiecto quouis desiderium illius obiecti, & actuum est: ergo repugnat decretum de obiecto aliquo quod antequam ad ipsum decretum absolute futurum absolute supponitur, atque à Deo præiudici. Pater consequentia, quia desiderium omne essentia sua fertur in obiectum suum, ut fiat futurumque sit, quod antequam ad ipsum factum futurumque absolute neque est nec præiudici: requis enim quod præhabet atque absolute futurum supponit vltius, & postertus; ut fiat futurumque absolute sit nisi insipienter desideret: pergo. Atqui negatio absoluta auxilij efficacis (quod est obiectum voluntatis seu decreti permissum peccati omnium, & Scoti scientia) futura absolute est in, & ex secundo signo negatiue reprobationis, seu liberæ omissionis prædeterminationis, & voluntatis conferendi gratiam absolutam reprobo: ergo implicat concipi haberi à Deo pro signo posteriori tertio decretum permissum peccati, seu negationis auxilij efficacis, quæ antequam ex omissione illa libera, seu negatiue reprobatione ab auxilio omni efficaci in secundo, & ex secundo illo signo absolute futura supponitur, atque absolute à Deo præiudici. Dices, omissionem illam voluntatis efficacis conferendi reprobo auxilium efficacem non esse rigorosam omissionem liberam, ac deliberatam, quare nec reprobationem negatiue pro illo signo habuit. sed solum suspensionem voluntatis conferendi, vel non conferendi auxilium efficacem reprobato, ut pro eo signo mere præcise se habeat Deus, determinatione omni libera voluntatis sue, sue postertus, sue negatiue tam circa auxilium efficacem, quam circa eius negationem ad tertium nature signum referuat, ut fieri posse n. 3. & 4. dicebamus. Caterum cum ex prouisione pura voluntatis liberæ circa auxilium efficacem, eiusque negationem, nequeat negatio auxilij efficacis, quare nec reprobi absolute, & permanens lapsus adhuc tamquam ex partiali medio aut principio inadæquate deduci, male Scotus docuisset, ex duabus illis præcisionibus tantum negationibus, seu omissionibus prædeterminationis ad gratiam efficacem, & ad gloriam etiam in consortio decreti sui permissum peccati, lapsum reprobi absolute & permanenter futurum deduci atque absolute fore à Deo præiudici, Scoti ergo explorata sententia in duobus primis signis non solum omissionem electionis ad gratiam efficacem, & ad gloriam, sed deliberatam omissionem electionis vtriusque, sine qua nec gratia efficacis, nec gloria obtineri consequente possibilitate, & potestate queat; ac proinde reprobationem negatiue in primis illis signis constituitur quare nequit pro eius doctrina easio omisso tantum præcisa pro illis signis tentari. Porro Bassolus, & Scoti omnes ita Scoti præceptoris sententiam referunt, & scilicet ac Thomistæ quibus eam placuisse retulimus, Pelantius q. 23. citat. a. 7. d. 4. n. 4. & alij apud nostrum Joannem præpositum eadem q. 2. dub. 4. n. 111. §. secunda sententia ubi Scoti sententiam hanc immerito tribuit nostro Soatio. 2. de concilio Dei. c. 5. §. Tertia obiecti occasione & 1. p. lib. 5. de reprobatione c. 5. imo addit Soarium. c. 4. n. 5. admittit positum nolitatem eligendi aliquos ad gloriam, & ad gratiam efficacem antequam ad ipsorum demerita absolute præiudici. Deceptus autem valde deceptus est siquidem Soarius constanter docet vbiuis, & ibi Deum ex inefficaci salutis reprobi intentione pro omni signo anteriori ad electionem meliorum sufficientiam tantum pro reprobo, atque eius demerita absolute, eum ad efficaciam media pro eo eligendo absolute liberum, & expeditum esse, cum tamen deliberata omissione anteriore eligendi ipsum ad gratiam efficacem, & ad gloriam, sue negatiue reprobatione (&

multo magis postea nolitatem vtriusque electionis) vtriusque electionis anterioris ad ipsas & demerita reprobi impos absolute & omnino impeditus esset.

CERTAMEN III.

In questione efficaci reprobationis à gloria reprobi de facto conclusio prima.

N Vllum reprobum excludit de facto Deus à gloria voluntate efficaci ante eius demerita absolute præiudici: ac subinde nec ea efficacis & antecedentis à gloria exclusio, reprobationis eius à gratia efficace causa esse potest ex parte Dei. Ita expresse S. Thomas. in cap. 8. ad Roman. in ea verba: quos præiudici & in cap. 9. lect. 2. fine q. 6. de veritate. 2. ad 9. lect. 3. contra gent. c. 16. ubi Ferrar. Caietan. 1. p. q. 23. a. 5. §. ad 4. & fine. 5. Adverte ubi reprobationem à gloria solius iustitiæ actum proprium esse docet, ac reprobi demerita absolute, necessario supponentem. Viguerius institution. Theologicar. c. 10. §. 8. Catherinus. 2. de prædeterminatione. Orantius. 3. locor. catholic. c. 9. Stapleton in cap. 9. ad Roman. versu. 10. ex nostratibus (Granado excepto omnes Valeria. 1. p. q. 2. parte poster. de reprobato. pu. 3. Molina ibidem. a. 5. concl. 1. Valq. d. 9. §. 4. §. 5. & 9. Soar. locis citatis. a. 2. de auxil. c. 5. n. 5. & 6. ac lib. 5. c. 2. n. 4. c. 3. concl. 1. c. 6. n. 8. Becanus. 1. p. c. 15. q. 3. concl. & post tract. de prædeterminatione & reprobato. c. 16. q. 1. Bellarminus de gra. & libero arbitrio. 16. §. iam vero 2. de amissione gra. c. 12. Herize cita. d. 33. Lel. sius de prædeterminatione. sect. 6. c. 5. & 6. Petavius c. 1. dogmatum Theologicor. lib. 9. c. 10. Monzæus. 1. de electione ad gloriam sine Ioan. præpositus supra n. 112. Fasolus etiam supra. Ariaga etiam supra subsect. 3. Quiros. t. 2. de Deo vno. tract. 6. d. 17. lect. 2. n. 6. Buitz. de Montoia de prædeterminatione. d. 16. sect. 16. n. 11. & si typorum errore huic nostræ & suæ conclusioni & probationibus suis videatur in terminis aduersus huiusce verbi. De facto Deus ad permittendum peccatum originale, & ad permittendum primum peccatum hominis iuste mouetur ex intentione efficiendi ostendendi iustitiam punitivam. Quibus hæc contradictoria immediate subnectit; sed primus præcognoscit peccatum absolute futurum, & dependenter ab hac cognitione vult efficacior ostendere iustitiam punitivam. omissionem ergo typis suis non præponendum verbo mouetur partis primæ ne conclusio tota in terminis implicet, ac probationibus eius ab autoritate subiunctis aperte aduersetur. Pro sua hac & nostra conclusione citat præter reatos patronos Magistrum in 1. d. 40. c. vlt. Aureolum ibi. a. 1. & d. 41. a. 1. & Gregor. ibi. q. vn. a. 2. ad. 4. ac ibidem Heruæum, & Maiorem Henricum quodl. 4. q. 19. quodl. 5. q. 5. quodl. 8. q. 5. Sotum in c. 9. ad Roman. digressionem de prædeterminatione. pag. 277. Syluestrum in consistorio Driedonem. 1. p. concordie liberi arbitrii cum prædeterminatione. c. 4. quos & alios à sceleratos d. 15. lect. 16. tertia opinio. ac n. 14. & 15. pro sexta opinione, præ præsentem referre conclusionem, quibus adde Scotum cum tota sua schola, qui licet reprobationem negatiue à gloria peccati reprobi absolute futuritioni, eiusque præiudici naturam anteriorem in Deo admittant, positum vero anteriorem absolute futuritioni, & præiudici fuisse constanter negant: denique cunctis memoratis adde Gamacharum de prædeterminatione. c. 12. §. vltima restat, quæstio. Hacher. 1. p. 4. 23. d. 4. concl. 5. & alios iam memorandos.

2. Porro conclusio hæc de facto cõtra voluntatem efficacem excludendi reprobum à gloria antecedenter ad eius demerita absolute, atque eorum absolutam præiudici, & reprobationem à gratia efficace, ex fine ostendenda suæ iustitiæ punitivæ in reprobos, vel præiudici misericordie prædeterminatos, imo ex quouis alio fine ex quo haberi à Deo absolute possit contradictorie decernat. Prima eius probatio ex Theologorum, atque scholarum consensu, & autoritate desumitur. Maxime cum ex eis proximo

seculo sapientissime, accuratissimi dogmatum fidei examinatores defensoresque strenuissimi, & acerrimi, non vt. cumque probabiliorum, sed fidei dogmata concernentem iudicent, ne sine grauibz censuris affirmatiuum abire patiantur. Catherinus eam vocat. *Horribilem*, & *pia aures verberantem*: ipsumque Augustinum eam detestari, vt *impiam*, lib. 6. Hypognosticon, Orantius de ipsa ait. *Qua est Caluini*, & Beza. & aliorum hareticorum nostri temporis, atque eam Deum confingere atrocem, & ferocem. Stapletonius. Hunc fuisse execrabilem sensum Caluini Deum iniquitatis, & in iustitia arguentis: Niquetius supra c. 20. versu, 2. repugnare cum diuina iustitia. Qualiterus saeculo 17. suæ chronolog. anno 1600. c. 7. hanc fuisse Sibrandi haresim referente Vuortio. Bellarminus Caluinisticam appellat; vt & Becanus cita. q. 1. vbi quatuor propositionibus doctrinam Caluinisticæ prædestinationis ad gloriam proponit. Quarum prima, & secunda prædestinationem seu efficacem destinationem vnus ad vitam, & alterius ad mortem in Dei consilia meritis, demeritisque, ac præuisioni eorum anteriorem amore Dei arbitrio, & libito habitam docent. Tertia vero, & quarta propositiones ex eis efficacibus destinationibus præparati ac dispositi, quibus alter æternam vitam, alter vero æternam mortem infallibiliter incurat. Destinationis vero seu prædestinationis ad gratiam, & gloriam, seu ad mortem & infernum voce, non quidē mediū efficacium ad alterutrum consecutionem, sed alterutrum efficacem intentionem ex qua mediū præparatiua voluntas tam efficacium quam sufficientium tantum meritaque ac demerita absoluta posterius natura proueniant. Tomo item. 1. opus. Theologorum eandem Caluinisticam prædestinationem ad vitam vel mortem æternam intentione illa efficaci alterutrum merita reprobi, demeritaue absoluta prædestinati, & reprobi antecedente, & ex qua medio cum alterutro sine intento infallibiliter coniungenda à Deo amantur, & proueniant contineri septem Caluinistarum hæc de re propositionibus adhibitis explicatis adhuc proposuit Soarius citatus præfatam efficacem Dei voluntatem excludendi reprobos à regno, & gloria sua ipsorum absolutis demeritis, ac præparationi subinde mediū sufficientium tantum ad eorum salutem antea à Deo habitam improbabilem, & alienam à sana doctrina censuit. Hæc etiam nulli Catholicorum illius defensionem permittendam esse docuit. Denum Scotus præfatis omnibus anterior in l. d. 41 q. vn. versu secundum præbatur eiusmodi efficacem voluntatem Dei de exclusionē reprobi à gloria eius absolutis demeritis anteriorem fore censuit crudelem.

3. Graues hæc affirmatiue sententiæ censuras, ex grauissimis Doctoribus reuelerim, vt negatiue nostræ conclusioni auctoritatem, quæ ex eis desumi possit conciliet. Earum sane pondus dupliciter eleuare contendit Arriaga cita d. 39. sect. 1. subsect. 2. n. 11. Primo, quia possit Deum absolute futuræ, & præuisioni reprobi demerita velle efficaciter illum à gloria, etiam in pœnam, atque ex affectu iustitiæ vindictæ, excludere probabile ipse putauerat subsect. 1. §. 5. *Primo non posse, & §. Hinc infero.* Censuræ autem præfate crudelitatis, iniustitiæ, horribilitatis, atrocitatis, ferocitatis, impietatis in eam Dei voluntatem non solum in eam de facto habitam, sed etiam in eam possibilem cadunt siquidem non minus Deo repugnat impia, atrox, ferocis, crudelis, & iniusta voluntas possibilis, quam actualis cum tamen communi etiam Theologorum sententiæ, & nostra statuta cert. 1. contra ipsum Arriaga absque vlla ex præfatis nota possit Deus ante cuiusvis rationalis creaturæ absoluta demerita præuisioni eius à gloria exclusionem æternosque cruciatus dummodo in pœnam delictorum non sit) efficaciter velle. Secundo censuras in Caluinisticam prædestinationem ad mortem, non ob intentionem illam efficacem exclusionis à gloria reprobi absolutis demeritis anteriorem, sed ob præuisionem materialis peccati in Caluinistica reprobatione contentam cuius à Thomistica præuisione materialis peccati discrimen non examinat; verum, (vt à postremo ordiar.) Doctores præfati, duas illas voluntates efficaces Caluiniani erroris scorsim recedentes scorsim etiam confutant, & propriis vnicuique censuris carpunt: & datis quidem exclusionem reprobi à reo eius demeritis anteriorem, (de quo nunc) & ex qua ad materiale peccati præuisionem

proueniat Primum autem nil pōteris ab auctoritate prædictis censuris imminuit. Etenim, vt voluntas illa de facto admittit impia, ferocisque esset ac iniusta, ex adiunctis de facto circumstantiis, ac non ex intrinseca eius natura, & essentia posset prouenire, quæ proinde posset absolute ab eiusmodi voluntate absolute separari, ac deficiente quare ex eis defectibus in voluntate, quæ de facto est, non inferretur omni Dei voluntati circa obiectum idem conuenire debere, quandoquidem absque eiusmodi circumstantiis circa obiectum idem haberi à Deo voluntas absolute posset, quod autem ex adiunctis, & circumstantiis, quibus de facto eiusmodi voluntas haberetur eos defectus de facto habita incurteret quos Patres, Doctores auctor in cursuram, non autem defecit, ac natura solum sua speciem conclusionis probationes, & toto decursu quætionis dicenda satis ostendunt.

4. Prima ac præcipua nostræ conclusionis probatio petenda est ex impossibilitate intentionis efficacis voluntatis punitiue reprobantæ eius absolute demeritis præuisioni ex fine iustitiæ suæ vindictæ per eius à regno à gloria sua exclusionem, & æternis cruciatibus adhiocione; ea enim impossibilitate statuta, negatiue conclusio de facto inuitabiliter, vt patet inferitur. Sed tamen nunc argumentum hoc non persequor; tum quia de eius voluntatis impossibilitate statuenda certandum nobis erit, à cert. 5. tum quia conclusio præfata, non solum anteriorem de meritis voluntatem efficacem punitiui intentionis per eius à regno exclusionem, sed omnem aliam quamvis ex quouis alio fine à Deo possibilem, ex iure supremi sui Dominij in omnem, etiam rationalem creaturam, de facto à Deo excludit, quare ex punitiue solum voluntatis anterioris ad merita absoluta reprobi impossibilitate ex parte solum, non autem conclusio tota probatur, probatur ergo primo. Quia admittit adhuc eius voluntatis excludendi gloria reprobum ad eius demerita absoluta anteriori ex quo velis sine possibilitate. Dei tamen bonitatis, misericordię, benignitatis ipsius in creaturas rationales Dominio debetur, nisi ex reuelatione Patrum, uel diuino Spiritu afflato communi, constantique sententia ita se erga rationales creaturas gerere. Dum enim nec debent, nec possunt atqui ita se Deum erga illas nullo scripturæ, aut Patrum testimonio, nedum constanti, & communi sententia, constat, sed potius oppositum regno nullatenus id à nobis asseri debet, aut potest. Minor probatur: quia id quod extra ordinariam experientiam Dei prouidentiam vltimque dominij in creaturas rationales diuini extraordinario fundamento opus habet, vt asseritur de facto euenire: quemadmodum vt aliqui asserunt de facto contingere, quod extraordinariam Dei prouidentiam, & vltim dominij sui in creaturas rationales, & naturales causas, & effectus vniuersi: v. g. ignem formatum Babylonicis tres pueros non cremasse nisi nobis ex scripturæ testimonio constaret asseri à nobis non posset, quia extra ordinariam Dei prouidentiam, vltimque dominij sui in naturales causas expertum est: atqui voluntas illa excludendi rationalem creaturam à gloria efficaci, & eius de meritis absolutis anteriori, est ex aliquo fine, & iure dominij sui sit Deo absolute possibilis, est tamen extra prouidentiam ordinariam & communem vltimque bonitatem, ac beneficium, vt expertum est Dei erga rationales creaturas, atque ex Dei bonitate, & propensione ad bene faciendum suis creaturis præsumendum à Patribusque, & scriptura mandatum verbis illis quibus sepe *scimus de Domino in bonitate inueniri*, ergo, vt ea voluntas credi in Deo asserique debeat, aut possit extraordinario fundamento scripturæ, constantis, & communis Patrum sententiæ opus erit. Minor primis syllogismi, ac simul secundis, probatur, quia nullo scripturæ, vel Patrum testimonio (nedum communi horum consensu) constat Deum in se erga creaturam aliquam rationalem de facto gerere constanti, imo vero opposito modo se erga rationales omnes creaturas gerere de facto Deum constare ex scripturæ, & Patribus frequentissimis, vt patet ex solutione corum, quæ ab aduersariis inducuntur, & aliis iurestragibilibus, quæ reliquis nostris argumentis adducuntur.

5. Probatur Secundo. Deus de se, & ante absolute reprobi demerita non solum vere, & certo, sed & absolute reprobi salutem vult, vt ex scripturæ, & communis constantique Patrum monstrauimus contra u. d. 4. q. 2. a. cert. 2, ergo

2. ergo. eius exclusiōe à gloria, & salute de seſe atq; ante abſolutam demeritorum poſitionem & præſentionem efficitur nec vult de factō nec amat. Probat̃ur conſequen- tia. Eſti enim voluntas inefficax obiecti cuiuſlibet, cum efficaci voluntate negatiōis eiꝝ compoſibilit̃ abſolute ſit, neutraque potēſt inferat negationem alterius in ef- fendo; at in dominando illum. qui vnamque habet voluntatem, voluntas efficaci negatiōis obiecti præua- let impedit inefficacem; vt illum volentem abſolute op- ſectum idem denominet; ita vt efficaci voluntate de op- poſito, & contradictorio obiecti inefficaciter ſolum voli- ti, inefficax eiꝝ volitio non ſolum neque ipſum abſolu- te volentem illud denominare, ſed nec ipſa abſoluta ipſius voluntas, fed conditionata, & vellicet ſolum cen- ſetur; & nominatur; vt patet in mercatore volente effi- cacter & proſpiciente metes in mare, vt imminente mortem euadat, quas tamen inefficaciter, tunc etiam, & ardent̃er conſecrare, ac retinere deſiderat; & tamen non à deſiderio hoc ardent̃i inefficaci tamen, volens abſolute illas ſeruare, fed potius à voluntate efficace illis in mare proſpicienti volens abſolutā illas proſpicere denominatur; & aſſertur: atqui Deus abſolute eſſe volens reprobi cuiuſlibet ſalutem denominatur, atque ab ſcriptura & cunctis Patribus de fe. atque ante abſoluta illius demerita præſu- ſa dicitur: ergo efficaci voluntas Dei de fe. ante repro- bi demerita abſolute præſuſa de negatione ſalutis de fa- cto à Deo abeſt. Conſtituatur igitent̃. Non ſolum ita abſolute volens reprobi ſalutem, fed abſolute volens eiꝝ mortem ab ſcriptura; & Patribus dicitur Deus. Sa- pient. 1. Ezechiel. 18. & 33. 1. Reg. 14. Tobia. 3. Ofec. 13. Matth. 18. & 23. ad Roman. 7. cap. 1. ad Timoth. 2. & 2. Petri. 3. & alibi ſcripturatum eſt. Eæ vero teſtimonia voluntatem abſolutam (vt minimum) efficacem Dei de ſeſe, atque anteuſ ad reprobi demerita, abſoluta præſu- ſa ex eiꝝ morte atque à ſua æterna excluſione, negatio- neque æternæ ſalutis expreſſe negant; & aſſerunt ad- uerſariarum ſententiæ contradicunt: eaq; enim expreſſiue velle propriæ, atque abſolute ſatis voluntas mortis, & negatiōis vite & ſalutis reprobi eſſe poteſt, quam efficaci de eiꝝ morte, & negatione ſalutis, & vite æternæ voluntas; confirmatur ſecundo, quia eiꝝ locis magis, potiusque, quam reprobi mortem, eiꝝ vitam, & ſalu- tem æternam velle de ſeſe. Deus dicitur vnde eſti cum vitam; cum reprobi Deum de ſeſe velle; contra verba eorū teſtimoniorum prima, additamus; æternam ta- men mortem reprobi Deum de ſeſe efficaciter non velle euidenter deducitur. Etenim vitam, ſalutemque æternam reprobi inefficaciter ſolum velle de ſe Deum dog- ma Catholicum eſt: cum euident̃ de ſe ſit magis vnumquæque velle id, quod efficaciſſe vult, quod vult ſolum inefficaciter.

6. Probatu tertio ex stata Patribus & Theologis distinctione volutatu Dei in predestinationis ac reprobationis rationalium creaturaru negotio (scilicet in voluntate antecedente & primariam, ac beneplaciti Dei de se, & quae nullam ex nobis, vitioque nativae occasione sumat vel hociusmodi, sed est Dei solum nativae propensionem nascatur, & in voluntatem Dei subsequentem & secundariam, curae ex nobis, nostroque vitio ortum ducat, illudque subsequatur) Est primam quidem vite, & salutis aeternae nostri omnium luminosissimo esse in Deo fateri ut, secundum vero de aeterna nostra morte nonnisi post demerita nostra praestita, ac proinde subsequentem esse in Deo admittimus. Chrysostomus, idem in epistola Ephesi. & Rom. 3. in Genesi. vii. Propter haec etiam creaturam hanc omnem produxit; & non formavit, nec in perveram, nec, ut putandum nos videremus, sed in saltem. Damascenus, dialo. contra Manich. vii. finis. & de fide c. 29. veritas, quod ita concludit. Non ad puniendo nos si peccamus; sed, ut efficiat nos bonitatis suae participes, ut boni; peccantes autem per peccata vestra, ut iusti. Consonant rationi distinctionis Augustini, de Spiritu, & litter. c. 33. longe ab init. Hieronymus, ad id Malachi. I. fides bonorum, passim, & ad id Ezechiel. 16. Ego & tu confunderis. Epiphanius, haeresi. 66. Tertullianus, exhortat. ad castit. post init. confirmatur utraque ratio proxima elongamini & ad tempus multum perdiffusum, tamen etiam huiusmodi toleranda dilata frequentissima, tuncque in scripturis sacris commentata. Nisi enim eorum poenitentiae, ac ardenti salutis eorum desiderio de se eo-

lum, & bonitate sua præcepto locum, ac tempus faceret Deus, nullatenus eos tandiu sustinere; imo vero, si antea ad reprobationem ipsorum ab efficacie gratia, & peccati permissionem voluntate efficacis ac & regno excoisisset, voluisset æternis cruciatibus mancipare morte inducta illico, ac peccatorum primū coram peccatorum finale etiam foret cui statim æterna damnatio executione succederet, vt quid enim plura exceperanda ad exequendum quod antea etiam adde meriti tantū morium efficaciter à Deo voluit à Deo fieri vnum in huius argumenti confirmationem locum Pauli ad Roman. 9. producam in quo multum prædicti adesse sibi aduersari arbitrantur. Quod si, inquit, *non voluimus offendere iram, & iram facere peccatorum suam, sed ut iram iræ apta in interitum*, &c. Si enim voluimus offendendi iram, efficax præsertim peccatis eorum esset antea, statim etiam vasa in interitum apta peccato primo læ effecimus iram morte & temporali & æterna simul inducta magis offendere; fultibus autem, quia postea ad contumacem peccandi perseverantiam, quæ de iræ vasa consummata fecerunt, subsequenter antea, & vindictæ fuisse efficacem voluntatem, non vero antea conceperat. Iuxta Chrysost. n. 16. ad caput & verba recitata. *Quoniam vere longanimitate illa ad resistendum iuxta Dei vici quæ voluntate non vtabatur Pharaonis, et ipsi apparabat in ira; non dum scilicet à Deo conceptam, sed postea illi Deus ad correctionem aliorum sumpta, quam meruerat potentia. Non enim vult Deus ad eum modum suam ipsius voluntatem non faceres, sed magis alia ratione: nimirum, ut propter, & benefaciat.* Occurrit ad locum eundem. Apparuit ad interitum: id est, ad hoc autē dicitur, & preparatus, vt perire oporteret manifestant; quod ipse ira Dei causa esset sueque ipsius perditionis. Nec enim ira Dei causa esset malorum, sed quicquid se ipsum suæ esset iræ quædam modum, & esset benignitatis, & misericordie. Ita Pharaonis non Deus id ipsius malitia ipsi causa, vt patet, quæ vultus esset. Consonat Repertus ad eum locum, & subicienda argum. 4.

velis sine mancipandi, vel crocodyli, vt aiunt in morem plorat, quos de se, ac suapte ingenio, & voluntate perdit, ac subinde est hominum aserrimus illulor, atque omni circulatoris fallacior, quæ sunt blasphemata.

8. Id verò illationis, & circulationis pessimæ vitium toties Deus incurere deprehenditur, quoties ad se, suamque gloriam omnes vocat verbis illis *Venite ad me omnes*, &c. reprobos etiam, quos tamen antea à se ipso, & gloria sua efficaci voluntate habet amotos. Tunc etiam, cum dominica oratione verbis illis *adueniat regnum tuum*, vt ipsum enixe oramus, nos omnes hortatur. Tunc etiam, cum omnibus gloria suæ regnum indiscriminatim in præmium proponit, & promittit: siquidem antea ad præmium absoluta demerita (reprobiorum scilicet) præpositæ promissæque in præmium gloriæ affectio ex ea efficaci voluntate eos excludendi à gloria facta est ipsis impossibilis, ac subinde de re impossibili & chimerica, & omnino illuloria ipsis erit gloria in præmium propositio, atque promissio. Neque vero illulio hæc, & circulatio vitabitur si dicas, voluntatem illam efficacem excludendi reprobos à gloria anteriorum quidem absolutis reprobi demeritis esse, sed tamen propositione, & promissione gloriæ in præmium esse naturæ posteriorem: quare pro eo promissionis signo possibilem absolutè etiam reprobis esse, nec de re impossibili promissionem. Etenim illationis, & circulationis complementum adsequens proxime naturæ instans differt, non autem illam à Deo auferit, vt patet. Argumentum quintum contra affirmantem sententiam ex euerfione diuinæ libertatis ad habendam voluntatem executam donandi gloriam meritis absolutis, siue ob absolutam reprobi merita reprobi petendū est: quod euasione argumenti alterius ab euerfione libertatis, & meriti reprobi, vt ob illud possit ipsi gloria à Deo donari minime patet: quoniam eas etiam siuis deinceps præclulit: sexto, Deum reprobis salutem maligne insidiari conuincitur, dum ex ea excludendi illos à gloria, & addicendi eos cruciatibus æternis anteriore efficace voluntate, quamnam efficaciam media ad salutem, & quæ inefficacia sint perquirat, ac deprehendit, atque ex ea scientia absque efficace efficaciter remouet, & inefficacia (tamen absolute sufficientia) quibus certo, & infallibiliter à gloria in tartarum ruunt, idque ex efficaci virtuteque mali intentione, & voluntate prouidet ipsis: ita enim fieri necesse est vt eorum à gratia efficaci ex efficaci voluntate excludendi eos à gloria proueniat. Ecquid enim amplius ad malignas salutis reprobis insidias & virtuteque mali præparationem adeo requiritur? Probatum rursus absurdi huius illatio, quia non aliunde probatur Deum salutis prædestinatorum satagere, quam quia ex intentione salutis ipsorum, & scientia efficace mediæ efficaciam media, inefficacibus neglectis, eis eligi, disponit, ac procurat: quod si efficace intentionis gloriæ ipsorum ex qua efficace illa media à Deo elegantur præparenturque, ac disponantur prædestinatis requiratur, voluntati, seu intentioni excludendi reprobos à gloria, ex qua inefficacia media à Deo pro ipsis, eliguntur, præparentur, ac disponuntur, efficacibus omnibus prætermis, efficacia per aduersarios asseritur.

9. Inde verò aliud contra affirmantem sententiam absurdum est proclue Deum nempe damnationis reprobi esse de facto autorem, tamen reprobus ipse ex parte sua damnationis suæ sibi author sit, quod nunc omisso. Probatur absurdum hoc primo à paritate & ratione eadem, qua Deus salutis, & gloriæ prædestinati author absolute est, ac dicitur, tamen prædestinato ad eius consecutionem suas partes relinquit. Probatum secundo: si quis sciens alterius præcipit, si illac eat, atque ex ea scientia, & expressa efficaci, ex parte sua voluntate ipsum vt illac eat dirigeret, præcipationis illius causa, & author omnibus fatentibus, esset, tamen ille alter & voluntate, & gressibus suis præcipationis suæ causa etiam, & author foret. Dixi Deum ruinæ in tartarum, casusque siue exclusionis à gloria Deum reprobo autorem causamque in affirmantem sententia fore: non autem inferri inde Deum peccati & amatoris esse, vt nonnulli arbitrantur: quia consequentia huius debilitas ex dictis d. proxima de peccati permissione in prædestinationis effecti-

bus recensenda facile deprehenditur. Omisso etiam ex ea anteriore, & efficace voluntate Deum manifestum determinatum antecedenter ad peccati persecutoris, & finalis reprobi permissionem, quod absurdissime reputat Recentiores: nos autem eam antecedentem Dei determinationem ad peccatum permittendum ex prædicatione Dei necessarii non proueniat, sed ex libero aliquo voluntatis suæ actu nihil prorsus absurdi continere ostendimus ibidem. Duo vero aduertenda hic sunt. Primum argumenta præfata (sicut, & Patrum testimonia subiicienda) eandem prorsus vim contra affirmantem sententiam, & pro negatiua nostra habent, etsi pro eodem nature signo exclusio à regno, & permissio peccati, seu à gratia efficaci positiua reprobo à Deo haberi asseratur, dummodo ante præfata absoluta reprobi demerita sit, vt tunc voluntas illa efficaci exclusiua reprobi à gloria foret; tamen reprobo in gratia efficaci causa esse non posset, cum ad idem nature signum utraque pertineret. Secundum est: sententiam nostram non solum testimonio, sed discursibus etiam ipsis Patrum hærentes probatam esse: deinceps autem testimonio Patrum conclusionem de facto nostram in terminis esse probantem. Plura congerunt Valentia citatus. §. *Quarta præmissa* Ricæ de Montois, & præpositus citatis locis, quorum plenius promptam euasione video, quod de voluntate executam damnationis reprobi, & exclusionis à gloria, quam non nisi post merita eius absoluta esse Catholice aduersari fatentur: & quamuis ad Patrum mentem ea interpretatio non sit, ad germanam tamen interpretationem eorum admittendam non ita facile trahi aduersari poterunt nolentes, & inuiti, sumioribus ergo, etsi paucioribus Patrum testimonio agendum nobis contra aduersarios erit, vt ex Patribus conclusio nostra in terminis ipsis, atque omni discursu temore probetur. In iis forte numeranda imprimis videantur prosperi testimonio plura, quæ quia discursu egente nonnulli, vt aduersarios conuincat pro secunda conclusionem statuenda cert. 4. opportunitate referantur: tamen indirectè primam hanc conclusionem satis probet, vt eo loco clarebit.

10. Primo ergo Augustinus in prædestinationis, & reprobationis negotio communis Magister epist. 101. *Quæramus prædestinationis causam, nec inueniamus; reprobationis autem causam quæramus, & inuenimus.* Vbi reprobationem à gloria intelligit, reprobationis quippe ad efficaci gratia adæquate sumptæ, ex parte reprobi ad causam nec est, nec inuenitur: sicut inuenitur reprobationis à gloria: quare eam solum reprobationem à gloria esse Augustinus asserit, quæ post absolutam reprobi demerita est, & executiua ab aduersariis vocatur, intentionis illa efficaci, & anteriore reprobi de meritis, & cuius ex parte reprobi causa nec est, nec inuenitur, sicut nec ad prædestinationem ex parte prædestinati, elegata omni reprobatione à gloria, quæ ex reprobi demeritis non sit. Fatus adhuc 6. Hypognost, sub initium in eadem sententiam scribit. *Quia vero iustus, & misericors Deus, præcipientem futurorum ex hac damnabili massa, non personarum acceptione, sed iudicio equitatis suæ, qui præcipientem suam gratuita præparat, id est prædestinat ad eternam vitam; ceteros autem poena punit: quos idem punit, quia, quid essent futuri præcipientem, non tamen ipse fecit, vel prædestinavit puniendos.* Iterum sub libi mcd. scribit. *Tenenda est inconcussa huius dispositionis regula, quæ diuinis testimonio claruit: peccatores, antequam essent in mundo, præscitos esse tantum, non prædestinatos peccatores, siue ad peccatum; poenam autem eis prædestinatum, secundum quod præciti sunt.* Paruulos quoque non renacos prædestinatos poena esse obnoxios, qui præciti sunt non proprio voluntatibus, nisi tantum in Adæ peccato, quod traxerunt nascentes, & in hoc manentes, soluerunt temporis vitæ sententiam. Prosper ad obiectiones Veneritanas respondit ad vndecimam. *Ait ad prædestinationem eius nihil aliud referri potest, nisi quod aut ad debitam iustitiam reprobationem, aut ad indebitam pertinet gratia largitionem.* Anterior autem meritis reprobi efficaci voluntas, de ipsius à gloria exclusionem, nec ad gratia largitionem indebitam spectat, ut patet, nec ad retributionem, iustitiæ retributionem de meritum quæ antecedit, cum non nisi anterioribus demeritis absolutis præcedentibus iustitiæ debite retributionis esse possit. Agit vero de prædestinatione inuenientia

sumpta siue ad gloriam siue ad eius denegationem, & æternos cruciatus, vt ex immediatè antecedente textu constat. Qui sic habet. *Nec illam (reprobi) animam nequiter, tunc perire videtur, ad hoc, vt taliter viueret præparauit, sed talem futuram non ignorauit: & de tali iussit se iudicaturum esse præsciuit, quibus contexitur. Atque ita ad prædestinationem eius, &c.*

11. Eadem vniuersali sensu de prædestinatione agens ad capitula Gallor. respondit ad cap. 14. aiebat. *Prædestinatio Dei semper in bono est, aut ad retributionem iustitiæ, aut ad donationem pertinentis gratiæ.* & respondit. ad. 2. obiectionem ex Vincentianis. *Quod multi pereunt: pereuntium est culpa quod multis saluantur saluantis est donum, vt enim reus damnetur inculpabilis est iustitia Dei, Consonat Fulgentius 1. ad Monim. cap. 5. ad 7. c. 13. & 14. & c. 17. init. quæstionem proponit: an idcirco iniquos ad supplicium iussit prædestinauerit, quia eorum mala opera, licet futura præsciret, non tamen ipse prædestinauit, vt futura esset cui affirmatiue respondet. probatque vsque ad c. 24. vbi versus med. hæc addit. *Q. sensurus itaque Deus, quid reddendum præsciret, & quid donandum: prædestinauit illos ad supplicium quos ad se præscit voluntatis male vitio discursos; & prædestinauit ad regnum, quos ad se præscit misericordia præuenientis auxilio redituros, & in se misericordia subsequens auxilium esse mansuros.* Quibus solam destinationem ad malum siue priuationem, siue positum æternum reprobi post eius absolutam demerita absolutam præscita in Deo esse sicut Augustinus, & Prosper, asserunt. Beda. lib. quæstionum. q. 13. med. *Non est in dispositione Dei, quomodo peccator peccet. Sed tamen cum sciat eum peccaturum mortem ei præordinauit.* Non vtiq. auct. Inferius præcipis nostra ab æterno mala in conspectu Dei præscitauit: Deus illam ad mortem æternam destinauit. Posterius scilicet, non antequam ad præscientiam nostræ prauitatis, Concil. Valentianum. sub Iothario imperat. c. 3. *Consequitur prædestinationem electorum ad vitam, & impiorum ad mortem.* In electione tamen saluandorum misericordiam Dei præcedere in damnatione autem peritorum (scilicet prædestinatione ad mortem, vt dixerat) meritum malum præcedere iustum Dei iudicium quia Deus sua prædestinatione, ad virtutis, ea tantum statuit, quæ gratuita miseratione, aut iusto iudicio ipse erat factururus. Quibus expresse destinationem reprobi ad mortem, quæ post absolute præscita eius demerita non sit aperte negatur: quare executiua asserit, intentionem vero reiectat, inferiuscule vero eidem sententiæ insistenti ait. *Pœnam sane malum meritum eorum (reprobatorum) sequentem, vti Deum, quia omnia proficit; præscitisse, & prædestinasse, quia iustus est iudex: non aliunde nec titulo alio, quam iustitiæ suæ excedere, quæ demerita eorumque præscientiam absolutam plane supponit.**

CERTAMEN IV.

Negatiua etiam reprobatio à gloria reprobi absoluta demerita antecedens Scotica ablegatur.

1. *St* secunda in questione de facto conclusio. Reprobatio Scotica negatiua reprobi à gloria demeritis absolutis eius anterior in Deo non est quare nec eius à gratia efficace reprobationem ex parte Dei antecedit. Certe conclusio hæc adeo frequens & expressa apud scripturam, Patres, & Theologos non est. Eam vero docet expresse noster Ioan. Præpositus supra n. 114. versus dico secundo. Atque à Prospero etiam non semel expressam animaduertit. Ita enim scribit responsione 3. ad capitula Gallor. quod huiusmodi (homines reprobi) in hæc prolapsi mala siue correctione penitentia defecerunt, non ex eo necessitatem pereundi habuerunt, quia prædestinati non sunt (ad gloriam, vt ex statim adnexis hinc claret) sed ideo prædestinati non sunt, quia tales futuri ex voluntaria prauaricatione præsciti sunt vtiq. absolute, nam conditionate non

Christoph. de Ortega de Deo Vno, Tomus II.

esse tales futuri sed obsecuturi, æque ac prauaricati sub aliis auxiliis præsciti sunt, vt patet, quare præscientia prauaricationis conditionata scientia sub aliquo auxilio causa vt non prædestinaretur tam ad gratiam quam ad gloriam causa in eis nõ magis fuit, quã nõ fuit in prædestinatis de quorum conditionata prauaricatione sub auxiliis aliquibus scientia etiam conditionata Deo adfuit. Cum autem absolute prauaricationis reprobi pereuntis scientia solam prædestinationem in mortem, seu reprobationem à gloria, siue positum, siue negatiuum per omissionem deliberatam, nec solum præscitum pro natura prioris, sed absolutam non prædestinandi, ac eligendi reprobum ad gloriam possit esse antecedens; & Prosper asserat absolutam præscientiam prauaricationi reprobi esse causam negationis prædestinationis ad gloriam seu reprobationis negatiua, perditionis necessario qua pereunt, non autem negationem prædestinationis necessaria eorum cuiusmodi negatione in dandæ saltem consequente necessitate negationem prædestinationis ad gloriam, siue reprobationem negatiua Scotica demeritis reprobi anteriori reiecit expresse. Si enim daretur, verum absolute esset reprobum petire, & necessario, necessitate saltem consequente, perire, quia prædestinatus ad gloriam non est, falsum vero ideo eius prædestinationis negationem, & defectum esse, quia prauaricationis absolute ea negatione posterioris absoluta præscientia Deo adfuit.

2. Sententiam hanc Prosperi contra reprobationem Scotticam iterum lego apud eundem ad obiectiones Vincentianas responsi. 12. vbi hæc habet. *Quia præsciti sunt casuri non sunt prædestinati; essent autem prædestinati, si essent reuerfuri, & in sanctitate, ac veritate permanfuri.* vbi de prædestinatione ad gloriam, eiusque negationis, ad quas solum absolute meritorum, vel demeritorum eligendi, aut prædestinandi, ac non prædestinandi, seu non eligendi ad illam potest, vt proxime dicebamus inferuire. Nec præstat si dicas, Prosperum loqui vtrouque de electione ad gloriam, eiusque negatione executiuis, non de priori, præsertim, negatione electionis, seu reprobatione negatiua priori natura, & quasi intentioni: imptimis enim cum propositiones Prosperi negatiua sint, non esse scilicet prædestinatos ad gloriam reprobos, quia sunt præuisci præcipientes persisterant casuri: ac prauaricati; atque negatiua propositio vniuersalis sit, & quidquid post se inuenit destruat, remoueatque à subiecto vnum è duobus necessario ex sententiâ hæc Prosperi inferitur omnem scilicet prædestinationem ad gloriam, eiusque oppositam negationem contradictoriam ante præuicia merita, etiam intentionem contra aduersarios negasse, vel, quod verius, ac æque contra aduersarios est, solum reprobationem negatiuam, siue negationem prædestinationis & electionis ad gloriam post præuicia absolute reprobi merita in Deo agnouisse, ac proinde ea negata propositionibus, & testimoniis datis omnemque Deo, de facto saltem, adesse iudicauit negasse, quod solum secunda hæc conclusio contendimus. Atque eadem ratione præcluditur euasio eadem propositioni alteri Prosperi testimonio primo contenti; *Non ex eo necessitatem pereundi habuerunt, quia prædestinati non sunt*, nostræque ponderationi excludenda est, si adhibeatur. Tertia conclusio huius secundæ ac primæ etiam & postrema ab autoritate, & efficax (et si ab autoritate negatiua) probatio sit quia nullibi sacre pagine, aut patrum anterior meritis, aut reprobationi à gratia efficace reprobatio eius à gloria, siue positua, siue negatiua, alterutrisue assertio vero similis legitur vt è testimoniis aduersariorum germana interpretatione, & solutione inferius subiiciendis clarebit: in questione autem de facto eorum etiam quæ Deo possibilia sunt, esse tamen, vel non esse absolute possunt esse determinate de facto, absque vilo scripture, & Patrum fundamento non nisi temere, ac pure diuinatorie asseretur, vt mittam nec reprobationem à gloria siue posituam siue negatiuam per merita vero mala reprobi de facto puniri, & ex iustitia vindicari in pœnam executiue deneganda possibilem Deo esse, vt q. 4. ostendimus.

3. A ratione probatur secunda hæc conclusio contra reprobationem de facto negatiuam à gloria absolutis reprobi demeritis, eiusque à gratia efficace reprobationi anteriorem, argumentis omnibus, quibus reprobatio-

M M m ncm